

۲۳۰۲ پوستر

محورهای تعیین کننده وظیفه اخلاقی پرستار

نویسنده (گان): سید علی اکبر حسینی شحنه *

سازمان: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

پست الکترونیکی: hosseini_sheneh@yahoo.com

مقدمه: اخلاق دعوی عمق و مرجعیت به عنوان معیار نهایی انسان مطلوب در تمامی عرصه ها، دارد که در ارزیابی کیفیت رفتار با دیگران (از جمله پرستار نسبت به بیمار) با سه معیار میزان عاقلانه بودن، سودمندی و خیرخواهی، صورت می گیرد. در این میان شناسایی مختصات بیمار و پرستار و روابط ساختاری حاکم بر آن است که می تواند اخلاقی یا غیر اخلاقی بودن نوع رفتار و اقدامات را روشن سازد. نگارنده با روش تحلیلی - استنتاجی و با توجه به مشاهده وظایف پرستاران و با استفاده از منابع دینی، اخلاق کاربردی و فلسفه اخلاق به محورهای تعیین کننده وظایف اخلاقی پرستاری می پردازد.

روش تحقیق: تحلیلی - استنتاجی

نتایج: انسان ذاتاً از موهبت ارتباط ارگانیک باهم نوعان خود برخوردار است و میل غریزی او را وادار می دارد که نیاز دیگران را در نظر گیرد که نمونه بارز آن می تواند رفتار حمایت آمیز از بیمار باشد.

بیمار در اختیار کادر درمانی معمولاً در وضعیتی است که دامنه انتخابش محدود است و به همان تناسب ظرفیت استقلال و اقتدار اخلاقی وی در معرض تهدید است، این وضعیت شکننده، بیمار را در مرکزیت کلیدی ترین عنصر اخلاقی یعنی خیرخواهی غیر خواهانه، قرار می دهد، به علاوه حق که نقش دوگانه حفاظت از منافع و حق کنترل بر انتخاب انسان ایفا می کند، در مورد بیمار، محدود به منافع می شود. لذا، حق بیمار به حفاظت از منافع آن ها، تقلیل می یابد و حق کنترل مختص وی، در اختیار کادر درمانی قرار می گیرد که موجب وظیفه مضاعف آن ها می شود. به این ترتیب، خدمت به بیمار علاوه بر وظیفه، فرصت برای لطف نمودن و عمل نیکی است که حضرت علی (علیه السلام) آن را غنیمت، برترین ایمان، برترین شرف، راس ایمان، زینت اسلام و برترین منعت می داند؛ و مصداق «واحسنوا ان الله یحب المحسنین» - بقره / ۱۹۵ - است.

بحث و نتیجه گیری: انسان ذاتاً از موهبت ارتباط ارگانیک باهم نوعان خود برخوردار است و میل غریزی او را وادار می دارد که نیاز دیگران را در نظر گیرد که نمونه بارز آن می تواند رفتار حمایت آمیز از بیمار باشد.

بیمار در اختیار کادر درمانی معمولاً در وضعیتی است که دامنه انتخابش محدود است و به همان تناسب ظرفیت استقلال و اقتدار اخلاقی وی در معرض تهدید است، این وضعیت شکننده، بیمار را در مرکزیت کلیدی ترین عنصر اخلاقی یعنی خیرخواهی غیر خواهانه، قرار می دهد، به علاوه حق که نقش دوگانه حفاظت از منافع و حق کنترل بر انتخاب انسان ایفا می کند، در مورد بیمار، محدود به منافع می شود. لذا، حق بیمار به حفاظت از منافع آن ها، تقلیل می یابد و حق کنترل مختص وی، در اختیار کادر درمانی قرار می گیرد که موجب وظیفه مضاعف آن ها می شود. به این ترتیب، خدمت به بیمار علاوه بر وظیفه، فرصت برای لطف نمودن و عمل نیکی است که حضرت علی (علیه السلام) آن را غنیمت، برترین ایمان، برترین شرف، راس ایمان، زینت اسلام و برترین منعت می داند؛ و مصداق «واحسنوا ان الله یحب المحسنین» - بقره / ۱۹۵ - است.

کلمات کلیدی: اخلاق، بیمار، پرستار